

Församlingsbladet

Svärdsjö
Enviken
Sundborn

Bilder på vårens konfirmander

sid 8-9

Höst i församlingarna

När sommaren är slut är det dags att kliva in i vardagen igen. På både gott och ont. Det härliga är att alla våra grupper startar igen och blir en del av många församlingsbors vardag. Häng med du också!

Läs mer på baksidan

ENSAMHET	sid 4-7
LUMSHEDENS KAPELL	sid 10-11
HISTORISKT INNEHÅLL I LADAN	sid 16
HAR DU FÖRLORAT EN NÄRA ANHÖRIG,	
LÄS MER OM VÅR SORGEGRUPP	sid 17

En ovanligt varm sommar

Kära församlingsbor, i skrivande stund börjar värmebøljan avta och vi har haft några minst sagt stormiga dagar. Sommarens höga temperaturer har varit svår för många människor, kanske främst för de yngsta och äldsta. Bränder har rasat runtom vårt land, ödeläggelsen har varit omfattande och många har fått fly sina hem.

Samtidigt har också kalla vindar blåst. Under sommaren har vi sett människor som vill begränsa tilliten och medmänskligheten genom våldsamheter och hotfullheter, bland annat i Almedalen. En del vill få oss att misstänkliggöra varandra och urholka ett varmt samhälle där vi värnar om varandra.

Under svåra tider visar sig ibland mänskligheten från sin bästa sida. Under brandkatastrofen har vi sett människor lägga ned timmar på att arbeta för varandra. Brandmän, ide-

ella krafter och även brandkårer från andra länder har hjälpts åt. Människor swishade pengar till andra. Några åkte med mat och dryck till de hårt prövade brandsoldaterna.

Jag hoppas att den kraft och den värme som människor har visat varandra under sommaren följer med in i hösten, vinterkylan och vidare in i framtiden.

Kyrkan kommer fortsatt att värna om att vara öppen för alla människor, oavsett vem du är eller varifrån du kommer. Detta med grund i Jesu kärleksbudskap där alla människors lika värde framhålls. Jag önskar er alla en fin höst, och ta vara på varandra!

Kalle Bengtz
Kyrkoherde

Vet du någon som inte får sitt Församlingsblad? Kontakta oss.

DU MISSAR VÄL INTE ATT ANMÄLA DIG TILL KONFIRMATION?

HELGGRUPP
Sundborn/Enviken

VECKOGRUPP
Svärdsjö

Info och anmälan: svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

Vad händer i din församling?

Håll koll på vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat
Där finns aktuell information om vad som händer, kontaktuppgifter
och våra verksamheter.

Bild från årets sommargrupp i Envikens församling.

Tillsammans

är vi lyckligare, friskare och säkrare

Ja inte är det som förr! Nu verkar ingen vilja engagera sig för det gemensammas bästa, de gamla mötesplatserna försvinner i rask takt. Folk har inte tid längre. Visst känns det igen? Ensamheten breder ut sig närmast epidemiskt. Hur blev det egentligen så här – och finns det något vi kan göra för att vända utvecklingen?

Över hela (väst)världen är trenden tydlig; de sociala band som tidigare förde människor samman håller på att vittra sönder. Föreningsliv, kyrkor och andra organisationer, som förr var det självklara kittet i samhället, har försvagats. Nya arbetsförhållanden, familjestrukturer, boendemiljöer, media och datorisering är olika faktorer som, enligt forskning, isolerar oss.

Enligt kristen tro är människan skapad till Guds avbild, Gud är som treenig – Fader, Son och Ande – relationell i sitt väsen. Människan är en social varelse, och behöver någon sorts gemenskap för att leva ett gott liv. Den utbredda och växande ensamheten inkräktar mycket på förutsättningarna för det goda livet.

Man kan vara ensam på olika sätt och tycka mer eller mindre om ensamheten. Man brukar tala om social ensamhet, social isolering eller emotionell/existentiell ensamhet. Att vara socialt ensam innebär att man, mot sin vilja, saknar band till vänner och bekanta som man känner samhörighet med. En del människor har få sociala kontakter och är nöjda med det, och då handlar det om social isolering snarare än en känsla av ensamhet. Vid emotionell/existentiell ensamhet saknar man en förtrogen person att anförtro sig åt på djupet, vilket människor med ett rikt kontaktnät också kan göra. Det är den ofrivilliga ensamheten som är det stora gisslet, oavsett om den är av emotionell/existentiell eller social natur.

ETT HOT MOT FOLKHÄLSAN

Det är tungt att känna sig ensam – och dessutom väl belagt av forskning att det även kan skada vår fysiska hälsa, möjligen lika mycket som rökning! Stöts vi ut eller upplever oss vara utanför någon form av gemenskap, kan kroppen reagera med akut stress, vilken i sin tur ökar risken för hjärtinfarkt, stroke och demens. Vi kan också uppleva verklig fysisk smärta, förutom risk för depression. Att höra till och känna sig behövd är djupgående mänskliga behov. Ett samhälle som vill förebygga stora folksjukdomar behöver därför väga in ensamhet som en risk vid sidan om andra livsstilsfaktorer, som kost, motion och rökning.

ETT LYCKAT EXEMPEL

I Storbritannien har detta kommit upp på den politiska agendan: I januari i år tillsatte man världens första ensamhetsminister! Allt som så genomgripande skadar folkhälsan förtjänar en ministerpost, resonerade man.

I maj visade SVT ett avsnitt av ”Korrespondenterna” som hade titeln Ensamhetens epidemi (det ligger på SVT Play till 18 nov). Där berättades om den lilla staden Frome i södra England, där man faktiskt lyckats göra något genomgripande för att minska den utbredda ensamheten. En allmänläkare på det lokala sjukhuset insåg att många som

sökte dit inte var sjuka, utan ensamma. Staden, med en befolkning på cirka 30 000, satte igång en lokal samverkansmodell för alla sina inneånare. Ingen skulle bli lämnad utanför: Alla för en. Från vårdcentralen skrivs det nu ut recept mot ensamhet; en 24-sidig lista på aktiviteter plus lotshjälp till ett liv med mer gemenskap och verkliga vänner. Och det har fungerat! Medan akutbesöken i övriga landet ökar med 20 procent, har akutbesöken i Frome de senaste åren minskat med 15 procent. Forskarna är eniga: ”Om det här vore ett piller, då hade man talat om mirakel”.

Om sjukvården tänker mer på mående än mediciner verkar hälsan tydligen bli bättre. Tänk om vi, i just vår bygd, kunde utveckla en gemensam handlingsplan mot ensamhet!

Kyrkan vill vara en mötesplats för alla människor. Vi vill dela både glädje och svårigheter. Även om gemenskap är ett ord vi gärna använder och något vi vill kunna erbjuda, är det inte alltid vi får till den. Tvärtom kan det faktiskt vara så att ensamheten känns värre när man kommer våra sammanhang: Om förväntan att få lindring i sitt lidande inte infrias kan det kännas ännu tyngre.

Jenny Ärnlov
präst

Vi frågar!

Hur skulle kyrkan kunna vara med och minska ensamheten?

JOCKE OCH INA STÅLHAND,
GRÖDINGE, STOCKHOLM:

Fler öppna mötesplatser dit man kan komma och bara vara.

Kanske spela spel ihop, fika, göra det som faller en in.

Kanske vill man bara prata lite eller få hjälp med något. Det viktiga är att det inte kräver något av en och inte kostar så mycket.

Bristen på pengar skapar mycket utanförskap, det är lätt att hamna i jämförelse. Det som skapar mening och gemenskap ska inte behöva kosta.

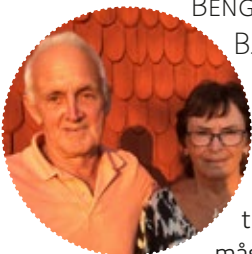
MIKAEL WALLER, ENVIKEN

Göra gudstjänster med mycket musik och ett enkelt språk där det ändå känns att det är på riktigt och skapar högtid. Det bör vara lättillgängligt och samtidigt skapa djup och mening.

BENGT OCH MARIANNE LOCK,
BJURSÅS

Det gäller att hitta former där vi ser och bekräftar varandra. Vi behöver förstå att vi inte kan ta tryggheten för given, den måste vi skapa tillsammans. Kanske skulle t ex alla gudstjänster

och konserter erbjuda en fikastund efteråt, där man kan dela några ord över en kopp kaffe. Det behöver inte vara så märkvärdigt.

MADELEN LARSSON, ENVIKEN

Man kan känna sig ensam i sitt föräldraskap och behöva någon att dela de tankar, utmaningar och den frustration som det kan innebära att vara förälder. Där skulle kyrkan kunna fylla en viktig funktion. Några gånger per termin bjuda in till öppna samtalskvällar för föräldrar där man kan dela din situation med andra, få stöd och uppmuntran.

ANONYMA TIPS

Kyrkan skulle kunna ordna dejtingträffar för singlar, som i en trygg miljö kan komma med ett uttalat intresse att träffa någon. Man kan även starta volontärgrupper som har till uppgifter att med regelbundenhet ringa upp människor som behöver någon att prata med eller bara stämna av hur livet är just nu. Nackdelen är att man inte ses, men fördelarna är många. Bara att få ett telefonsamtal kan göra stor skillnad för en ensam människa.

Jenny Ärnlov
präst

Konfirmander VÅREN 2018

Envikens kyrka

Övre raden fr vä: Alice Hedin Olsson (ung ledare), Johan Halvarsson (församlingspedagog), Jonas Pehrs (kantor), Maria Emanuelsson (församlingsassistent), Bente Eliassen (ung ledare)

Mellanraden fr vä: Fanny Stålnäbb, Alva Smedberg, Johannes Sandberg, Agnes Sjöberg, Jennifer Östberg, Linnea Honkamäki

Främre raden fr vä: Frida Stenmark, Linnea Eriksson, Jenny Ärnlov (präst), Tora Rosén, Anja Zetterberg

i Svärdsjö – Enviken – Sundborns pastorat

foto: Anders Hyttsten

Sundborns kyrka

Övre raden fr vä: Johan Halvarsson (församlingspedagog), Marie Kempff (församlingspedagog), Johan Nyling (ung ledare), Lisa Björk (ung ledare)

Mellanraden fr vä: Axel Sjögren (ung ledare), Alexandra Fransson (ung ledare), Kajsa Östmark (ung ledare), Eira Persson Carl Morenius, Lina Johansson, Stina Höjjer, Evelina Eriksson (ung ledare), Margareta Störling (kantors)

Främre raden fr vä: Emma Lindvall, Ida Södergren, Klara Höglund, Camilla Nyberg (präst), Ronja Hyttsten, Ella Björklund, Julia Nyberg

Lumshedens kapell

Lumshedens kapell är den östliga utposten i Svärdsjö, Enviken, Sundborns pastorat.

Lumsheden är en av de längsta byarna i Sverige, kanske den längsta. Efter storskiftet ligger gårdarna huvudsakligen utmed landsvägen, med några undantag.

bilder från kyrkokartan.se, foto Barbro Thörn

Enligt berättelser har byn varit fäbod till prästerna i Svärdsjö. Prästänkan flyttade med sina tre söner till fäboden eftersom den nya prästen inte ville ha henne. En gård heter än idag Prästfäbon. De tre sönerna Jakobs, Per och Grels Jonsson har gett namn åt gårdar i byn. Dessa namn finns dokumenterade i skattlängder 1569 och 1571 vid tiden för Älvsborgslösen.

Genomfartstrafiken från Dalarna till kusten och Gävle gick över Lumsheden. Då järnvägen övertog godstrafiken under senare delen av 1800-talet och landsväg byggdes över Hofors till Falun på 1930-talet hittar endast turister hit förutom timmertransporter. Invånarna har levt av jordbruk och skogsbruk. Bönderna var en viktig del av järnhanteringen, då de försåg bruken främst Korså och Hofors med träkol.

STARK SAMMANHÅLLNING

Idag befolkas byn av drygt tvåhundra människor i olika åldrar. Trettio till trettiofem är barn i olika åldrar. Många människor är äldre. De arbetsföra har sina arbeten inom vård och omsorg samt industrier i närliggande samhällen. Det finns även flera egna företagare.

Sammanhållningen i byn är stark. Det finns många föreningar som genom åren fått ordna ex. vattenledning, vägar och gatubelysning. En välbesökt och omtyckt camping ligger vid sjön Lumsens badplats.

Åren 1925-26 fick Lumsheden egen kyrkogård och kapell med klockstapel. Från början var det endast gravkapell. Efter renoveringar äger nu både dop och vigslar rum i kapellet. Där har även hållits konserter.

Ett ringarlag turas om att ringa till helgsmål varje lördag under sommarmånaderna. Under tiden september-maj månad är det gudstjänst en gång i månaden med besök av präst och kantor från pastoratet. En trogen skara sluter då upp för en stunds gemenskap. Vaktmästare och kyrkogårdsarbetare ser till fastighet och kyrkogård.

FULLSATT KAPELL

Några för byn betydelsefulla gudstjänster är minnesgudstjänsten i allhelgonatid. Det har blivit en hemvändarhelg. Då är kapellet fullsatt. Efteråt följer alla med till Åsgården och fortsatt fin samvaro, där Bygdegårdföreningen står för kyrkkaffet.

En annan viktig gudstjänst har blivit lördag före första advent, då Hembygdsföreningen bjudit in till andakt i anrika Stakgården. En önskan är att flera ska hitta till kapellet och gudstjänsterna. Kanske en barn och ungdomsverksamhet skulle fylla en funktion, så verksamheten i Lumsheden kan fortsätta.

Ingrid Hellbom
kyrkvård sedan 1992

September

2

SÖNDAG KL 11.00

MÄSSA

Sundborn, Camilla Nyberg

*Fjortonde
söndagen efter
trefaldighet*

SÖNDAG KL 15.00

GUDSTJÄNST

Lumsheden, Camilla Nyberg

SÖNDAG KL 16.00

GUDSTJÄNST

Lyssfallet, Jenny Ärnlov

SÖNDAG KL 18.00

MÄSSA

Svärdsjö, Camilla Nyberg

SÖNDAG KL 18.00

GUDSTJÄNST

Enviken, Jenny Ärnlov

6

TORS DAG KL. 18.00

VECKOMÄSSA

Enviken, Jenny Ärnlov

8

LÖRDAG KL 15.00

GUDSTJÄNST

*Församlingsgården i Svärdsjö,
Camilla Vallhagen*

9

SÖNDAG KL 11.00

MÄSSA

Enviken, Bo Zetterlund

*Femtonde
söndagen efter
trefaldighet*

SÖNDAG KL 18.00

MÄSSA

Sundborn, Camilla Nyberg

13

TORS DAG KL. 18.00

VECKOMÄSSA

Enviken, Jenny Ärnlov

16

*Sextonde
söndagen efter
trefaldighet*

SÖNDAG KL 11.00

GUDSTJÄNST

Svärdsjö, Camilla Vallhagen

SÖNDAG KL 11.00

GUDSTJÄNST

Sundborn, Kalle Bengtz

SÖNDAG KL 18.00

MÄSSA

Enviken, Kalle Bengtz

20

TORS DAG KL. 18.00

VECKOMÄSSA

Enviken, Jenny Ärnlov

23

*Sjuttonde
söndagen efter
trefaldighet*

SÖNDAG KL 11.00

MÄSSA

Sundborn, Camilla Vallhagen

SÖNDAG KL 11.00

GUDSTJÄNST

Enviken, Jenny Ärnlov

SÖNDAG KL 18.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Svärdsjö, Jenny Ärnlov

27

TORS DAG KL. 18.00

VECKOMÄSSA

Enviken, Jenny Ärnlov

29

LÖRDAG KL 18.00

MUSIK VID HELGSMÅL

Enviken

30

*Den helige
Mikaels dag*

SÖNDAG KL 11.00

MÄSSA

Svärdsjö, Kalle Bengtz

SÖNDAG KL 15.00

FAMILJEGUDSTJÄNST

Sundborn, Camilla Nyberg

Oktober

3 **ONSDAG KL 18.00**
UNGDOMSMÄSSA
Svärdsjö

4 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

7 **SÖNDAG KL 11.00**
MÄSSA
Nittonde söndagen efter trefaldighet
Sundborn, Kajsa Bengtz

SÖNDAG KL 11.00
GUDSTJÄNST
Enviken, Gudstjänst, med lekman

SÖNDAG KL 15.00
GUDSTJÄNST
Lumsheden, Kalle Bengtz

SÖNDAG KL 18.00
MÄSSA
Svärdsjö, Kalle Bengtz

11 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

14 **SÖNDAG KL 11.00**
FAMILJEGUDSTJÄNST
med skördefest.
Svärdsjö, Camilla Vallhagen

SÖNDAG KL 11.00
MÄSSA
Enviken, Camilla Nyberg

SÖNDAG KL 18.00
MÄSSA
Sundborn, Camilla Nyberg
Kyrkokören.

17 **ONSDAG KL 18.00**
UNGDOMSMÄSSA
Svärdsjö församlingsgård

18 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

21 **SÖNDAG KL 11.00**
MÄSSA
Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet
Sundborn, Camilla Nyberg

SÖNDAG KL 15.00
"MESSY CHURCH"
Enviken, Jenny Ärnlöv

25 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

27 **SÖNDAG KL 18.00**
MUSIKGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Camilla Nyberg

28 **LÖRDAG KL 18.00**
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken
Tjugoandra söndagen efter trefaldighet

SÖNDAG KL 11.00
MÄSSA
Svärdsjö, Kalle Bengtz

SÖNDAG KL 18.00
MÄSSA
fras i kapellet på Sundbornsgården, Kalle Bengtz
Kvällsfika vid brasan.

Vi reserverar oss för ändringar.

TACK,
*alla 344 gäster som besökt Prostgårdens trädgårds-
café i sommar! Tillsammans samlade vi in 14.000
kronor till Svenska kyrkans internationella arbete!*
Malin och Kalle Bengtz

November

Det händer i våra kyrkor

1 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

2 **FREDAG KL. 18.00**
MINNESGUDSTJÄNST
Lumsheden, Camilla Vallhagen

3
Alla helgons dag

LÖRDAG KL. 16.00
MINNESGUDSTJÄNST
Enviken, Jenny Ärnlöv

LÖRDAG KL. 18.00
MINNESGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Camilla Vallhagen

LÖRDAG KL. 18.00
MINNESGUDSTJÄNST
Sundborn, Camilla Nyberg
Kyrkokören

4 **SÖNDAG KL. 11.00**
GUDSTJÄNST I BYSTUGAN
i Toftbyn, Anne-Mari Arthursson

7 **ONSDAG KL. 18.00**
UNGDOSMSMÄSSA
Svärdsjö kyrka

8 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

11 **SÖNDAG KL 11.00**
GUDSTJÄNST
med lekmän, Svärdsjö
Tjugofjärde söndagen efter trefaldighet

SÖNDAG KL 11.00
MÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

SÖNDAG KL 11.00
MÄSSA
Sundborn, Camilla Vallhagen

Vi reserverar oss för ändringar.

15 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

18 **SÖNDAG KL 11.00**
FAMILJEGUDSTJÄNST
Svärdsjö, Camilla Vallhagen
Söndagen före domsöndagen

SÖNDAG KL 11.00
MÄSSA
Sundborn, Kajsa Bengtz

SÖNDAG KL 18.00
GUDSTJÄNST
Enviken, Anne-Mari Arthursson

21 **ONSDAG KL. 18.00**
UNGDOSMSMÄSSA
Svärdsjö församlingsgård

22 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

24 **LÖRDAG KL 18.00**
MUSIK VID HELGSMÅL
Enviken

25 **SÖNDAG KL. 11.00**
GUDSTJÄNST
i Boda Missionskyrka
Kalle Bengtz
Domsöndagen

SÖNDAG KL. 11.00
MÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

SÖNDAG KL. 18.00
MÄSSA
*firas i kapellet på Sundborns-
gården, Kalle Bengtz*
Kvällsfika vid brasan.

29 **TORS DAG KL. 18.00**
VECKOMÄSSA
Enviken, Jenny Ärnlöv

Under första året av en mandatperiod ska förtroendevalda och kyrkoherde arbeta fram en församlingsinstruktion. Den beskriver pastoratets arbete och vad vi vill sätta fokus på. Hur vår verksamhet ska se ut beror på hur samhället vi lever i ser ut.

Därför är det viktigt att församlingsinstruktionen bygger på en väl utförd omvärldsanalys. Gudstjänst, undervisning, mission och diakoni är våra grundpelare. Vi ska utveckla verksamheten, så att den kan möta de behov vår bygd har. Vi vill bygga en folkkyrka, där alla känner sig välkomna. Det är av största vikt att barnets perspektiv tydligt finns med i allt vårt arbete.

Första mötet omkring församlingsinstruktionen var i april med förtroendevalda, kyrkoherde Kalle Bengtz och Thomas Beder från Västerås stift. En arbetsgrupp under ledning av vår kyrkoherde har liksom församlingsråden och de anställda sedan fortsatt med att ta fram underlag för det fortsatta arbetet. Vid mötet i april bestämdes det, att vi ska arbeta särskilt med fyra utvecklingsområden. Vi vill ge särskild uppmärksamhet åt gudstjänst, verksamhet för familjer, de anställda och diakoni.

Självklart är synpunkter från våra anställda av mycket stor betydelse och de finns därför med när kyrkoherden, förtroendevalda och anställda möts till nästa möte i september. Vi är glada att Thomas Beder kommer att vara med oss även den här gången.

När arbetet slutförts ska församlingsinstruktionen antas i kyrkorådet

för att sedan skickas till stiftet för genomgång och förslag till justeringar. Vid kyrkofullmäktiges sammanträde i november är det dags att besluta om att anta instruktionen, som sedan godkänns slutgiltigt av domkapitlet. Lång beslutsgång som belyser, att församlingsinstruktionen är viktig och att den sedan ska vara ett levande dokument för hela den här mandatperioden.

Under hösten ska budget läggas för 2019. Arbetet började redan i våras med att våra verksamhetsledare började ser över vad som blir viktigt under nästa år. I slutet av augusti startar egentliga budgetarbetet för både anställda och förtroendevalda. Kyrkorådet har ansvaret att lägga fram en budget, som sedan ska antas vid kyrkofullmäktiges sammanträde i november.

Efter den hårda vintern och den extremt varma sommaren framstår det klart hur viktigt det är att vara miljösamt och att vi använder produkter som är miljö- och rättvisemärkta.

Önskar Er alla en fin höst.

Sköt väl om dig själv, dina medmänniskor och vår miljö!

Hans Matsols
ordförande kyrkorådet

Vid Sundbornsån står en röd lada vars innehåll är historiskt

Ladan har under de senaste åren kommit närmare och närmare ån och var på väg att trilla av sina grundstenar. Nedersta stocken på södra väggen hade börjat ge med sig och spricka.

Vaktmästaren har utrymt ladans alla saker och en fackman på timmerbyggnader har undersökt konstruktionen.

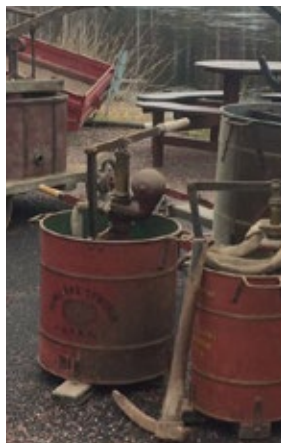
I ladan fanns en gammal hästdragen begravningsvagn troligen från slutet av 1800-talet, olika brandsprutor och gammalt virke. En del stockar och virke tror timmerman Stefan Östberg härstammar från klockstapeln som han tror har byggts om för att passa kyrkans utseende bättre. Där fanns också delar av en gammal orgel.

Under ladan låg det tre gravhällar i sten samt en gammal klockbock.

Hällarna togs ut ur kyrkan vid renoveringen som gjordes 1978.

I samverkan med länsstyrelsen och Dalarnas museum kommer nu föremålen att undersökas, dateras och när det arbetet är klart kan de historiska föremålen visas för allmänheten i den nyrenoverade ladan.

Sorgegrupp

För dig som förlorat en nära anhörig

Sorgegruppen är en möjlighet att träffa andra som varit med om samma situation som du. I gruppen delar vi erfarenheten med varandra, sätter ord på vilka svårigheter som finns och funderar på om man kan hitta vägar vidare i livet.

Ledare i gruppen är Camilla Vallhagen, präst och grundutbildad psykoterapeut

och Berit Nilsson kyrkvärd och pensionerad sjuksköterska. Vi träffas på församlingsgården i Svärdsjö.

Den som förlorat sin make/maka får en inbjudan till sorggruppen om den avlidna varit medlem i någon av våra församlingar.

EN DEL AV SVÄRDSJÖS KÖRHISTORIA FINNS NU FÖREVIKAD I KÖRRUMMET

Vid midsommarhelgen skänkte Torsten Solén, mångårig kantor i Svärdsjö, en tavla till pastoratet som nu finns på plats i körrummet. Tavlan berättar en del om det rika musiklivet som funnits och som fortfarande finns i våra kyrkor.

Torsten fick tavlan som uppskattning av ungdomskören G-klaven, efter

deltagande vid Rencontres Chorales Internationales Montreux år 1978.

Tavlan är snidad i trä och målad av konstnären Owe Wiklund från Enviksbyn. Motivet föreställer Tostel Solén omgiven av ögonblicksbilder av körens årliga framträdanden, bland annat Nyårskonserten med ljuståg och midsommarfirandet vid Gammelgården.

Vi är glada för det musikaliska arvet, som lever vidare idag, och för tavlan som uttrycker detta.

KOM MED OCH SJUNG I PROJEKTKÖREN

Församlingsgården i Svärdsjö
kl 19.00-21.00

Ingen körvana behövs. Vi kommer sjunga låtar av Simon and Garfunkel.

Projektet avslutas med att kören medverkar på ett musikcafé i församlingsgården.

Tors. 11/10 kl.19.00–21.00

Lörd.13/10 kl.10.00–15.00

Tors. 18/10 kl.19.00–21.00

Tors. 8/11 kl.19.00–21.00

Tors. 15/11 kl.19.00–21.00

17/11 rep kl.13.

Musikcafé i församlingsgården kl 15.

Anmäl dig till

Sofia Pekkari

sofia.pekkari@svenskakyrkan.se

Gemenskap

Lunchträff

Församlingsgården i Svärdsjö
tisdagar kl. 11.30-13.00

Datum: 25 september, 30 oktober,
20 november, 4 december

60 kr för vuxen, gratis för barn

Lilla lila fjädern, Syföreningen i Svärdsjö församling

Vi träffas varannan torsdag i Svärdsjö församlingshem, kl 13:30-15.

Start v 37 och avslut v 45. Tag gärna med eget symaterial.

Vi fikar tillsammans.

”Vara som du är”

Lördagen den 8 september kl. 15.00

Gudstjänst i församlingsgården i samband med höstmarknad på Hedenborg.

Vi sjunger Laleh´s låt och funderar vidare på vad den kan betyda. Gamla konfirmandassistenter avtackas och nya välkomnas.

Medverkande: Svärdsjös barnkörer, konfirmandassistenter, Sofia Pekkari, Johan Halvarsson och Camilla Vallhagen

Kyrktaxi 0246-79 88 80

TILL ALLA VÅRA AKTIVITETER I
SVÄRDSJÖ OCH ENVIKEN

*Ring Hedmans och beställ
senast fredag om du vill
gå på aktivitet under helgen.*

FRUKOST

I ENVIKENS SOCKENSTUGA

kl 8.30-10.00

Kom och känn gemenskap kring ett dukat frukostbord! Vare gång bjuds du också på ett musikprogram eller ett föredrag.

Lördag 29 september

Lördag 27 oktober

Lördag 24 november

BIBELTRÄFFAR

I ENVIKENS SOCKENSTUGA

kl. 10.30-12.00

Välkommen du som under enklare former, tillsammans med andra, vill prata tro och liv

Tisdagar

28 augusti, 4 september,
13 september (obs, torsdag!),
25 september,
9 oktober, 23 oktober,
6 november, 20 november,
4 december, 18 december

Ingen anmälan, alla välkomna!

Ledare: Jenny Ärnlov

Messy Church

– ett annat sätt att fira gudstjänst!

(läs mer på sid. 10-11)

Vi samlas kring ett tema, skapar och upplever tillsammans, har en andakt och äter en måltid.

Ingen kostnad, men varje gång samlar vi en slant till välgörande ändamål.

Under hösten firar vi Messy Church vid två tillfällen:

Söndag 21 oktober kl. 15-17

Lördag 15 december kl. 8.30-10.30

SYFÖRENINGEN

kl.13.30-15.00

Öppet för alla som vill ha en stunds social samvaro. Kaffe och smörgås.

Tisdagar

11 september, 16 oktober,
6 november och
4 december

EXPEDITIONEN

Expeditionen i det nya pastoratet ligger i Svärdsjö.

Telefon- och besökstider är tisdag-torsdag kl.13-15.

Tel. 0246-79 89 00.

I Enviken finns enbart möjlighet att lämna pengar till fonder på torsdag kl.13-15.

Gemenskap

SOPPLUNCH I FÖRSAMLINGSHEMMET

Sundborn, kl. 12.00

Onsdagen den 19 september,

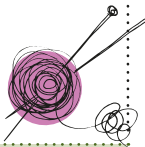
3 oktober, 17 oktober,

14 november, 28 november

och 12 december

60 kr

ARBETSKRETSEN

Träffas onsdagar
udda veckorFörsamlingshemmet i Sundborn
*kl. 13.00.*Samvaro över en kopp kaffe.
Handarbete om du vill.

Kyrktaxi 023-600 59

TILL ALLA VÅRA AKTIVITETER I
SUNDBORN.*Beställ gärna en dag i förväg.*

Mässa och kvällsfika

Välkommen att fira mässa i kapellet på
Sundbornsgården

klockan 18.00 den 28/10 och 25/11.

*Efteråt samlas vi till kvällsfika kring
brasan.*

Andakt på Risholmsgården

Se annonsering

Programmet för höstens filmkvällar är klart! Du är – som alltid – varmt välkommen att se filmerna i Församlingsgården i Svärdsjö, stanna en stund och fika om du vill och gärna lyssna till eller delta i samtalen.

HÄNDELSER I YDRE

I Svärdsjöbygden finns flera duktiga filmare och filmklippare. Två av filmerna, Per Bifrost och Alexander Rynéus, har tillsammans med Malla Grapengiesser gjort den dokumentära dramakomedin Händelser i Ydre, om en av Sveriges minsta kommuner. Flera viktiga landsbygdsämnen tas upp - allvarligt, humoristiskt och poetiskt - som vi Svärdsjöbor kan känna igen oss i. Vi visar den helt nya filmen den 18 september och gästas då av Per Bifrost.

EN KVINNAS DOFT

Denna klassiker från 1992 med Al Pacino i rollen som den pensionerade, blinde och vresige överstelöjtnanten Frank Slade, har vi fått tips om av en av våra trogna filmkvällsdeltagare. Vad händer när Slade tar med sig sin tillfälligt anställda personlige assistent till New York över helgen för att dansa? Det får du veta den 16 oktober. Men se till att du har gott om tid eftersom filmen är 2,5 timmar lång. Tyvärr lyckades vi inte

locka hit någon Hollywoodskåde-spelare denna gång ...

TREVLIGT FOLK

Den 20 november ser vi Filip och Fredriks omtalade och uppskattade dokumentärfilm från 2015 om hur ett somaliskt bandylag bildas i Borlänge, som deltog i VM i Irkutsk i Sibirien 2014. Du får både skratta och gråta och höra Cia Embretsen berätta. Hon tränade spelarna i laget, lärde känna dem och finns med i filmen.

Flera viktiga landsbygdsämnen tas upp - allvarligt, humoristiskt och poetiskt

VARFÖR FILMKVÄLLAR I SVÄRDSJÖ?

Filmkvällarna startades av vår tidigare kyrkoherde Gerhard Paping. Kalle Bengtz fortsätter att visa film, sedan något år i samverkan med Kråkan Kultur & Teater. Att se film tillsammans och fundera över vad man upplevt är ett suveränt sätt att umgås, det är vi överens om! Och filmgodis och fika sitter liksom inte i vägen.

Satu Sundström
ideell representant
för Svärdsjö församling

MUSIKCAFÉ

Svärdsjö församlingsgård 17/11 kl.15.00

Projektkören sjunger Simon and Garfunkel-låtar med komp och solister.

FILMKVÄLLAR

*Församlingsgården Svärdsjö
kl 18.30*

18/9 Händelser i Ydre

16/10 En kvinnas doft

20/11 Trevligt folk

INTERNATIONELLA GRUPPEN

Vi är en grupp som träffas några tisdagar varje termin och diskuterar globala frågor, som freds – och konfliktsfrågor, kultur och hållbar utveckling. Träffarna börjar med fika och sedan går vi in på ett aktuellt ämne, ofta utifrån en bok eller artikel.

Första träffen är tisdag 25 september på Svärdsjö församlingsgård, kl 18. Då bestämmer vi mer om övriga träffar.

För frågor, kontakta
Kalle Bengtz: 0246-798906

Välkommen!

Tänd ett ljus

Vi minns våra döda, och det har blivit en tradition i vårt land att särskilt i allhelgonatid anordna minnesgudstjänster.

Många smycker gravarna och tänder gravljusen, och kanske en stilla gudstjänst i kyrkan kan hjälpa till att minnas.

Vi möts, lyssnar till musik och medan vi tänder ljus läser vi upp namnen på de döda.

2/11 FREDAG KL. 18.00
MINNESGUDSTJÄNST
Lumsheden, Camilla Vallhagen

3/11 LÖRDAG KL.16.00
MINNESGUDSTJÄNST
*Enviken, Jenny Ärnlov
Kyrkokör*

LÖRDAG KL.18.00
MINNESGUDSTJÄNST
*Svärdsjö, Camilla Vallhagen
Kyrkokör*

LÖRDAG KL.18.00
MINNESGUDSTJÄNST
*Sundborn, Camilla Nyberg
Kyrkokören*

Kontaktuppgifter till oss

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Lena Halvars Hedman

Soldatvägen 12, 790 23 Svärdsjö

0246-79 89 00

svardsjo.pastorat@svenskakyrkan.se

Besökstid tisdag - torsdag 13.00–15.00

Telefontid tisdag - torsdag 13.00–15.00

www.svenskakyrkan.se/svardsjopastorat

KYRKORÅDET

Hans Matsols, Kyrkorådets ordförande hans.matsols@telia.com

PRÄSTER

Kalle Bengtz, kyrkoherde	kalle.bengtzt@svenskakyrkan.se	0246-79 89 06
Jenny Ärnlov, Enviken	jenny.arnlov@svenskakyrkan.se	0246-79 89 25
Camilla Nyberg, Sundborn	camilla.nyberg@svenskakyrkan.se	023-669 63 01
Camilla Vallhagen, Svärdsjö	camilla.vallhagen@svenskakyrkan.se	0246-79 89 11

MUSIKER

Sofia Pekkari, Svärdsjö	sofia.pekkari@svenskakyrkan.se	0246-79 89 12
Jonas Pehrs, Enviken	jonas.pehrs@svenskakyrkan.se	0246-79 89 24
Margareta Hälleberg Störling, Sundborn	margareta.storling@svenskakyrkan.se	023-669 63 02

BARN OCH UNGDOM

Maria Emanuelsson, Enviken	maria.emanuelsson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 21
Johan Halvarsson, Svärdsjö	johan.halvarsson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 05
Marie Kempff, Sundborn	marie.kempff@svenskakyrkan.se	023-669 63 03
Mia Söderlund, Sundborn	mia.soderlund@svenskakyrkan.se	023-669 63 04
Annika Östberg, Svärdsjö	annika.ostberg@svenskakyrkan.se	0246-79 89 13

EKONOMI

Karin Norling, kamrer	karin.norling@svenskakyrkan.se	0246-79 89 02

SERVICE OCH KYRKOGRÅRD

Helén Björ, Enviken	helen.bjor@svenskakyrkan.se	0246-79 89 23
Nils-Erik Eriksson, Svärdsjö	nilserik.eriksson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 07
Johan Backlund, Enviken	johan.backlund@svenskakyrkan.se	0246-79 89 22
Henrik Murmester, Sundborn	henrik.murmester@svenskakyrkan.se	023-669 63 05
Ove Nicklasson, Svärdsjö	ove.nicklasson@svenskakyrkan.se	0246-79 89 10

Verksamheter – varje vecka!

För information, starttid och anmälan, se hemsidan.

Svärdsjö församling:

Öppnis barn 0-6 år tillsammans med vuxen

start måndag 10 september kl 9.00-12.00 För mer information se hemsidan eller FB.

Barnkör Joykids klass 1-3. Kontakt: Sofia Pekkari

Barnkör Vox Angelica klass 4-6. Kontakt: Sofia Pekkari

Ungdomsgruppen För dig som är 13-30 år onsdagar 18.00-21.00. Kontakt: Johan Halvarsson

Svärdsjö kyrkokör torsdagar kl. 19.00-21.00. Kontakt: Sofia Pekkari

Envikens församling:

Öppnis barn 0-6 år tillsammans med vuxen

tisdagar och fredagar 9.00-12.00 Kontakt: Maria Emanuelsson

Barnkör Tonfåglarna Kontakt: Maria Emanuelsson

Envikens kyrkokör torsdagar 19.00-21.00 Kontakt: Jonas Pehrs

Björkboda blås tisdagar 18.30-20.00 Kontakt: Jonas Pehrs

Sundborns församling:

Öppnis barn 0-6 år tillsammans med vuxen

tisdagar och fredagar 9.30-12.00 Kontakt: Mia Söderlund

Barnkör Kontakt: Margareta Hälleberg Störling

Tisdagsklubb/Torsdagsklubb för skolbarn klass 1-6. Kontakt: Mia Söderlund

Sundborns kyrkokör onsdagar 19.00. Kontakt: Margareta Hälleberg Störling

Nästa nummer kommer ut i december!